

BRONISLAW KOMOROWSKI S'IMPOSA A JAROSLAW KACZYNSKI

La dreta moderada guanya les eleccions presidencials a Polònia

MICHAL NATORSKI és professor associat de Relacions Internacionals a la UAB

El passat 4 de juliol es va celebrar la segona volta de les eleccions presidencials a Polònia, amb resultats que donaren la victòria a Bronislaw Komorowski, el president del parlament polonès i representant del partit Plataforma Cívica, partit que actualment ostenta el govern. Les eleccions han confrontat Bronislaw Komorowski amb Jaroslaw Kaczynski, el germà bessó del President Lech Kaczynski, mort, juntament amb moltes d'altres autoritats del país, en el tràgic accident a l'aeroport d'Smolensk (Rússia), el passat 10 d'abril. Fou precisament aquest accident, les causes del qual encara estan essent investigades per Rússia i Polònia, el que va precipitar la celebració de les eleccions, la primera volta el dia 20 de juny i la segona dues setmanes després.

Circumstàncies excepcionals

A causa d'aquestes circumstàncies tan excepcionals, a les quals cal afegir les greus inundacions que varen afectar bona part del país poques setmanes després, la campanya electoral va ser molt diferent de les anteriors, caracteritzades per un clima de conflicte polític

molt pronunciat. Aquesta vegada la campanya electoral entre els dos principals candidats va ser molt més continguda quant a les acusacions mútues i marcada per la crida a restablir els ponts de cooperació entre les principals forces polítiques del país. Bronislaw Komorowski va intentar transmetre el seu missatge de necessitat de canvi en l'estil d'exercir la presidència del país, que durant el mandat de Lech Kaczynski s'havia caracteritzat per un conflicte permanent amb el govern de Plataforma Cívica des de 2007. Però precisament fou Jaroslaw Kaczynski, més aviat conegut per la seva il·limitada capacitat de proferir acusacions cap als seus competidors polítics, qui va sorprendre durant aquesta campanya electoral, erigint-se en portaveu d'aquesta necessitat de canvi d'estil polític, emfatitzant la necessitat del diàleg i d'acabar amb la constant agitació política que propiciava el seu propi partit.

Les raons d'aquest canvi d'imatge les podem trobar en la necessitat de Kaczynski d'obtenir suport entre els votants del centre i esquerra, que decidirien el guanyador de les eleccions.

Al marge d'aquestes circumstàncies excepcionals que envoltaren les últimes eleccions presidencials a Polònia, el pausat caràcter de la campanya electoral reflectia també el fet que el poder executiu a Polònia es concentra al govern central. Les funcions del president de Polònia, malgrat ésser escollit per sufragi universal, són força limitades i moltes, de caràcter simbòlic. Entre aquestes funcions hi trobem, per exemple, la d'ésser el cap del exercit, ostentar la representació internacional del país a l'exterior, en coordinació amb

Els polonesos no donen suport a les polítiques conservadores del tàndem Kaczynski

el govern, i el dret de vetar les lleis aprovades pel parlament, el qual necessita una majoria del 66% dels vots per superar aquest vet.

Per un canvi d'estil

Els resultats electorals, tant de la primera com de la segona volta, donaren la victòria al conservador moderat Bronislaw Komorowski, però amb un marge de diferència molt estret (53% sobre 47% de Jaroslaw Kaczynski). El guanyador de les eleccions va aconseguir arrossegar el vot de les grans ciutats, regions occidentals de Polònia, gent jove, ben formada i amb orientació liberal i proeuropesita. Per altre banda, Jaroslaw Kaczynski va guanyar entre els votants de les regions orientals menys desenvolupades econòmicament, gent gran i amb orientació conservadora i nacionalista. Aquests resultats de les eleccions presidencials a Polònia confirmen la tendència iniciada el 2007, després de les eleccions parlamentàries, que la majoria dels polonesos no dona el seu suport a la política conservadora del tàndem Kaczynski i el seu partit Llei i Justícia, basada en el conflicte permanent amb els rivals polítics i els socis dins de la UE, i caracteritzada per seriosos abusos de poder i el qüestionament dels drets civils garantits per la Constitució polonesa aprovada el 1997. De totes maneres, després d'aquestes eleccions presidencials, Polònia viurà durant el proper any dues campanyes electorals: les eleccions regionals i locals previstes per a la tardor i les eleccions parlamentàries previstes per la tardor del 2011, amb la dificultat afegida que Polònia ostentarà la seva primera presidència del Consell de la UE el segon semestre de 2011.